

Katedra Pielęgniarstwa Klinicznego
Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Wydział Zdrowia Publicznego
Wrocław

Zakład Nauki Zawodu Wydziału Zdrowia Publicznego AM we Wrocławiu*

Zakład Pielęgniarskiej Opieki Paliatywnej Wydziału Zdrowia Publicznego
AM we Wrocławiu**

Zakład Patologii Chorób Układu Nerwowego Wydziału Zdrowia Publicznego
AM we Wrocławiu**

Division of Clinical Nursing
Medical University in Wrocław
Faculty of Public Health
Wrocław

RENATA GÓRSKA*, BARBARA STOJAK*, IZABELLA UCHMANOWICZ**,
JOANNA ROSIŃCZUK-TONDERYS***

Project for the prevention and early detection of breast cancer

**Projekt program z zakresu profilaktyki raka piersi
„Świadomość od pierwszego spotkania”**

Głównym celem projektu jest propagowanie wśród kobiet zachowań pro zdrowotnych z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych ze szczególnym uwzględnieniem samo badania piersi. Realizacji programu towarzyszyć powinno dostarczenie bieżących informacji na temat bezpłatnych akcji mammograficznych, badań przesiewowych.

Program może być realizowany w ramach działań profilaktycznych gminy i powiatu oraz różnych instytucji pozarządowych.

Informacje o projekcie

1. Nazwa projektu i szczegółowy opis projektu

Nazwa projektu: „Świadomość od pierwszego spotkania”

Projekt do realizacji w ramach działań profilaktycznych gmin i powiatów oraz różnych instytucji pozarządowych.

CEL PROJEKTU

- Propagowanie wśród kobiet, w środowisku lokalnym, świadomości w zakresie uprawnień gwarantowanych prawem RP, oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych najczęściej występujących u kobiet.

- Podnoszenie świadomości prawnej kobiet, oraz świadomości zdrowotnej obejmującej profilaktykę chorób nowotworowych.
- Szkolenie kobiet z zakresu prawa oraz profilaktyki najczęściej występujących w danej grupie schorzeń nowotworowych.

Zakres tematyczny szkolenia

L.p.	TEMATYKA	ILOŚĆ GODZIN	TYP SPOTKANIA
1.	Uprawnienia kobiet gwarantowane prawem RP.	2	Informacyjne
2.	Czynniki warunkujące zdrowie z analizą zachowań prozdrowotnych własnych.	1	Informacyjne
3.	Profilaktyka chorób nowotworowych w ujęciu kodeksu przeciwrakowego.	1	Informacyjne
4.	Czynniki ryzyka warunkujące zachorowania na raka piersi. Ankietowa ocena własnego ryzyka.	1	Informacyjne
5.	Kalendarz badań profilaktycznych w grupach wiekowych i grupach ryzyka. Przesiewowe badania mammograficzne w środowisku lokalnym.	1	Edukacyjne
6.	Różnicowanie zmian fizjologicznych piersi w różnych etapach życiowych kobiety oraz zmian chorobowych.	1	Edukacyjne
7.	Znaczenie samokontroli w profilaktyce raka sutka – cele samobadania.	1	Edukacyjne
8.	Metody samokontroli – zasady, etapy, sposoby.	2	Edukacyjne
9.	Metody samokontroli w działaniu profilaktycznym.	2	Ewaluacyjne
10.	Różnicowanie zmian w piersi w badaniu palpacyjnym.	2	Ewaluacyjne
11.	Analiza zdobytej wiedzy i umiejętności w aspekcie wykorzystania w propagowaniu zachowań prozdrowotnych.	1	Ewaluacyjne

OPIS PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Cykl szkoleniowy obejmuje 3 kolejne spotkania – spotkanie informacyjne, edukacyjne i ewaluacyjne. Spotkania odbywałyby się w soboty (dzień wolny) co 2 tygodnie. Godziny spotkań akceptowane przez uczestników należy ustalać na bieżąco i powinny być dostosowane do potrzeb środowiska. Najdogodniejszą porą roku do wdrożenia programu w środowisku wiejskim jest późna jesień i zima.

Liczba edukowanych kobiet. W szkoleniu „Świadomość od pierwszego spotkania” założyć należy, że przeszkolonych będzie 600 kobiet (30 grup 20-sto osobowych) stanowiących grupę wolontariuszek propagujących zdobytą wiedzę i umiejętności w swoim środowisku rodzinnym i pracy.

Liczba godzin. Szkolenie będzie realizowane w ciągu 450 godzin dydaktycznych gdzie główną metodą będą ćwiczenia. Przewiduje się 30 grup szkolonych w cyklu 15 godzin

dydaktycznych (w tym 6 godzin wykładu i 9 godzin ćwiczeń). Grupa odbędzie 3 spotkania 5- cio godzinne.

Prowadzący szkolenie

Prowadzący szkolenia przyszłych wolontariuszy propagujących zdobytą wiedzę i umiejętności w środowisku lokalnym:

Lekarz ginekolog, lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa/rodzinna, pielęgniarka szkolna, pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej, edukatorzy pozyskiwani z grupy nauczycieli szkół, radca prawny

Opis miejsca przeprowadzania szkolenia. Przewiduje się głównie wykorzystanie sal dydaktycznych szkół wiejskich wyposażonych w sprzęt audiowizualny.

Uczestnicy / adresaci szkolenia, sposób naboru uczestników. Przeszkolonych zostanie 600 kobiet w wieku od 35 do 58 lat (ze względu na największą zapadalność na choroby nowotworowe w danej grupie wiekowej) we wsiach, małych miasteczkach, pozyskiwanych poprzez ogłoszenia w parafiach, zgłoszenia dyrektorów placówek oświatowych oraz poprzez ogłoszenia w mediach lokalnych.

Sposób oceny realizacji projektu oraz spodziewane efekty.

Ocena na podstawie:

- ankiety ewaluacyjnej oceniającej efektywność przeprowadzonego programu oraz określającej zakres i skuteczność działań wolontariuszy w ich środowisku lokalnym
- badań statystycznych – gdzie porównany będzie zakres i częstość badań jakie kobiety dotychczas wykonywały (dane zebrane podczas pierwszego spotkania) z tymi samymi danymi zebranymi po zakończeniu szkolenia.

Spodziewanym efektem będzie:

- wzrost wiedzy na temat uprawnień kobiet z zakresu ochrony zdrowia gwarantowanych prawem RP,
- wzrost wiedzy na temat profilaktyki chorób nowotworowych narządów rodnych i sutka
- pozyskanie bieżącej informacji z zakresu przesiewowych badań mammograficznych
- pozyskanie umiejętności samoobserwacji i samobadania piersi

Informacje na temat instytucji współpracujących przy realizacji projektu

Dyrektorzy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów oraz urzędów danych gmin i powiatów.

Budżet projektu.

Kalkulacja kosztów realizacji projektu

Planowanym źródłem finansowania jest dotacja z Urzędu Gminy, Powiatu oraz dotacje z instytucji pozarządowych.

Liczba uczestników – 600 kobiet

Czas trwania szkolenia – zgodny z harmonogramem własnym

Liczba grup – 30 po ca 20 osób

Liczba godzin – 450 godzin

Przybliżony udział procentowy	Składowe projektu
Ca 40 %	Praca dydaktyczna osób prowadzących szkolenie (przygotowanie, zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć)
Ca 10 %	Koszty dojazdu do miejsc w których będą odbywały się zajęcia
Ca 10 %	Koszty wynajęcia pomieszczeń, sal w środowisku w którym będą odbywały się warsztaty, ćwiczenia, wykłady

BIBLIOGRAFIA

1. Chmielarczyk W. i wsp.: „Samobadanie piersi” Służba Zdrowia 2000, nr 24 – 26.
2. Dziubińska – Michalewicz M.: „Aktualne dane statystyczne o kobietach” Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu, Warszawa 1999.
3. Kączkowska E., Wronkowski Z.: „Ocena częstości występowania zmian w piersiach” Służba Zdrowia 2000, nr 24 – 26.
4. Love N. i wsp.: „Psychospołeczne problemy chorych na raka piersi” Medycyna po Dyplomie, 1997 nr 1.
5. Pike S., Forster D. „Promocja zdrowia” Wydawnictwo Czelej, Lublin 1998.
6. Wronkowski Z. i wsp.: „Aspekty psychologiczne skryningu raka piersi” Służba Zdrowia 2000 nr 24 – 26.

STRESZCZENIE

Nowotwory sutka są główną przyczyną zgonów kobiet, które ukończyły 30 lat. Istotnym elementem edukacyjnym jest wdrażanie kobiet do samokontroli piersi i motywowanie do przestrzegania kalendarza badań profilaktycznych. Edukacja kobiet pozwoli na szybkie rozpoznawanie i leczenie nowotworów złośliwych piersi. Podstawowym celem dla pracowników służby zdrowia jest udzielanie porad o zapobieganiu chorobie i wykrywaniu jej we wczesnym stadium. Program zakłada dostosowanie się do warunków środowiskowych, uwzględniając bieżące akcje bezpłatnych przesiewowych badań mammograficznych.

Uwzględniając znaczenie kobiety w kształtowaniu zdrowego stylu życia, przewiduje się, że edukacja podjęta w ramach programu „Świadomość od pierwszego spotkania”, będzie korzystną dla całej rodziny.

SUMMARY

Although most of the disorders of the female breast are benign, the breast is the one of female organs that is most frequently the primary site of cancer. A major goal of the health professionals is to spread sound advice about the prevention of illness and the detection of disease in its early stages. Every woman should be alerted to the early signs of breast disease and should be well informed on what to do about the suspicious changes.